

ת"פ 36798/01/21 - משרד החקלאות - היועץ המשפטי נגד ווהיב גנטוס

בית משפט השלום בחדרה

ת"פ 21-01-36798 משרד החקלאות - היועץ המשפטי נ' גנטוס
תיק חיצוני:

בפני כבוד השופטת רבקה סגל מוהר
משרד החקלאות - היועץ המשפטי
ווהיב גנטוס
מאמינה
נגד
נאשם

החלטה

לפני בקשה המאמינה כי תינתן לה האפשרות להגיש ראיות לסתור, לפי סעיף 165 לחוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב) תשמ"ב 1982 (להלן: "החסד" פ).

רקע

1. בתאריך 19.1.21 הוגש כנגד הנאשם כתב האישום המיחס לו ריבוי עבירות של כריתת עץ בגור ללא רשות כריתתו לפי סעיף 15 (א) ביחד עם סעיף 17(7) לפקודת הערים.

2. בכתב האישום נטען כי בתאריך 28.5.19 סמוך לככיש 6 אליקים/יקנעם, כרת הנאשם 11 עצי ברוש שקטן גזעים נוע בין 40-60 ס"מ והם נחשבים כעצי בוגרים (להלן: "העצים"), מבלי שהוא לו רשות כריתת כדין מטעם פקcid הערים.

3. בתשובתו לכתב האישום מיום 11.4.21, טען הנאשם, באמצעות בא כוחו, כי הוא מודה שכרת 4-5 עצי ברוש (ולא 11 כנטען), בטעות. ב"כ הנאשם הוסיף וטען אז בשם כי מדובר היה ב"עיר סבור" וכי "ההוראות לא ירדנו בצורה ברורה לשטח".

4. במצב דברים זה נקבע התקין לשםית הוכחות.

עמוד 1

מטעם המאשימה נשמעו עדויותיהם של פקיד הירות צור לביא, קובלן המשנה אפרים סופר, מהנדס העיר דני יבגנין, עוזר המהנדס זאהר אניל ומפקח הפרויקט חמזה חוג'יראת.

מטעם ההגנה נשמעו עדויות הנאשם והעד המומחה מטעם מר מאיר תמיר.

.5. לקרأت עדות העד המומחה מטעם הנאשם, הודיע ב"כ המאשימה כי לאחר שקרה את חוות דעתו של המומחה מצא כי מסקנותיו בלתי צפויות מבוחינות ואין עולות בקנה אחד עם תשובה הנאשם לכטב האישום, איזו יש בכוונתו לבקש כי תינתן לו האפשרות להבאת ראיות הזמה, עוד לפני שאותו עד מומחה יחקיר על ידו בחקירה נגדית.

.6. ב"כ הנאשם הודיע כי יתנגד לכך. בהחלטתי מיום 19.5.22 הבהירתי כי בבקשת ב"כ המאשימה תיבחן על ידי לאחר חוות דעתו של המומחה תוגש ועドותו תישמע.

.7. ביום 25.5.22 הגיע ב"כ המאשימה את הבקשה המונחת לפני כתע.

תגובה ב"כ הנאשם לבקשת הוגשה ביום 26.5.22.

בקשת המאשימה ונימוקיה

.8. בבקשת המאשימה היא כי תינתן לה האפשרות לסתור את חוות דעתו של המומחה מטעם הנאשם (ג/3) באמצעות עד מומחה מטעה, ולאה הנימוקים העומדים בסיס הבקשה:

א. בתשובתו לכטב האישום הודה הנאשם באמצעות בא כוחו בכרך שכרת 4-5 עצי ברוש בטעות, ולא העלה טענה כלשהי לפיה העצים אותם כרתו אינם העצים הנזכרים בעבודות כטב האישום, אלא עצים אחרים שהיו נטועים במקום אחר. הנאשם עשה כן לאחר שמלא חומר החקירה הועבר לעיונו באופן דיגיטלי וצבועוני, ומדובר בוואתה עת עליה כי המחלוקת היחידה בתיק זה נוגעת למספר העצים שנכרתו.

ב. טענת הנאשם לפיה העצים שנכרתו על ידו היו עצים שונים מלאה הנזכרים בעבודות כטב האישום ואשר בקשר אליהם הובאו ראיות המאשימה, הועלתה לראשונה רק לאחר תום פרשת התביעה, בעת שבא כוחו בקש להעיד את העד המומחה מטumo - מבל' חוות דעתו של זה הועברה קודם לכן לעיון המאשימה, ואמרה: "זה יכול לזכות את הנאשם, מדובר בעצים אחרים גמורים...".

ג. חוות דעת המומחה מטעם הנאשם הועברה לעיון המאשימה רק לאחר שסיממה את הבאת ראיותיה.

ד. המומחה מטעם הנאשם קבע באופן שאינו מתישב עם תשובתו לכטב האישום, כי מיקום העצים

שנכרתו על ידו היה שונה מזו שאליו התייחסו ראיות המאשימה, כי קווטר גזעיהם היה קטן בהרבה מזו הנטען בכתב האישום, וכי לא יתכן שגדמי העצים שנכרתו, נסדקו כתוצאה מיושב במהלך תקופה קצרה כמו זו שהlapfa מАЗ הכריתה ועד צילומם.

המאשימה לא יכולה הייתה לצפות מראש את האמור בחומר דעתו ובעדותו של המומחה מטעם ההגנה, כמו גם את האפשרות שהנאשם ישנה את קזו הגנתו באופן כה מהותי רק לאחר סיום פרשת התביעה.

תגובה ב"כ הנאשם לבקשת

9. בפתח תגובתו לבקשת המאשימה, טען ב"כ הנאשם כי חומר החקירה הכלול את צילומי 11 גדמי העצים שכרייתם מיוחדת לו, הועבר לעיננו בצלבי שחור לבן, וכי הפעם הראשונה שבה צפה בעותקיהן הצלבעוניים הייתה לאחר שהוגשו בדיון מיום 24.10.21 (**ת/3**) ונسرקנו לתיק בית המשפט. זאת ועוד - במהלך חקירת הנאשם בחשד לביצוע העבירות, הוא לא נלקח אל זירת האירוע וגם בפניו לא הוצגו התמונות הצלבעוניות של גדמי העצים באותה עת.

10. ב"כ הנאשם הוסיף וטען כי המאשימה יכולה ואף צריכה היה להבין שקו הגנתו נוגע גם למשמעות הסדרדים הנראים בצלומי גדמי העצים (**ת/3**) שכן עד התביעה מר צור לביא, פקיד העירות, נשאל על כך בחקירתו הנגידית וב"כ המאשימה התנגד לשאלת מומחה (**ר' בעמ' 10 לפירוטוקול**).

11. מפני כל אלה, משהמאשימה בחרה להימנע מלחקח את הנאשם אל זירת האירוע במסגרת חקירתו /או להציג בפניו את התמונות הצלבעוניות של גדמי העצים שלטעنته נכרתו על ידו, וגם נמנעה מהגשת חוות דעת של מומחה מטעמה במסגרת פרשת התביעה, יש לדחות את בקשהה לעשות זאת בעת, שכן הדבר יהווה נסquin לערכות "מקצת שיפורים" ויגרום לפגיעה בהגנת הנאשם.

דין והכרעה

12. לאחר שנתיי דעתינו לטענות ב"כ הצדדים ולראיות שהונחו לפני עד כה, מסקנתנו היא כי יש להעתיר

לבקשה ולאפשר למאשימה להגיש חוות דעת מומחה מטעמה גם כן.

ואלה טעמי:

א. סעיף 165 לחס"פ קובע כי:

"**בית המשפט רשאי להרשות לתובע להביא ראיות לסתור טענות העולות**

**מראיות ההגנה ואשר התובע לא יכול היה לצפות מראש, או להוכיח
עובדות שהנאשם חזר בו מהודיותו בהן לאחר סיום פרשת התביעה".**

על פי ההלכה הפסוקה, השאלה העיקרית אותה על בית המשפט לבחון בהקשר זה היא - "**אם היה דבר מה בעדות ההגנה שיש בו כדי להפתיע את התביעה והוא שיאפשר לה להביא את ראיותיה היא לאותו עניין על מנת לסתורו**", או במילים אחרות: "**אם יכולה היתה התביעה לצפות את דרך מהלכה של ההגנה, האם הראיות שעלו מעדיות ההגנה הן ראיות שהיו צפויות לעלות - אם כפועל יצא מהraiות שעלו בפרשת התביעה ואמ בכלל. כמובן, שכן המדבר בדעתה פרטנית וממוקדת שהרי אז היה מתייתר המשפט לככל צופה מהלכו המדויק של חברו, אלא בדעתה כללית צו המסתכלת את אלמנט הפתעה**" (ר' ע"פ 842/85 הרוני נ' מדינת ישראל, פ"ד מב(4) 245, 260-259 (1988); ת"פ (מחוזי חיפה) 114/01 מדינת ישראל נ' יצחק (פורסם בנבו, 8.5.2003) וכן ת"פ (מחוזי ת"א) 360/96 מדינת ישראל נ' بشן (פורסם בנבו, 4.5.1998) בו נקבע כי:

"סעיף 165 לחוק אינו כולל בידי התביעה לבצע מקצת שיפורים מקום בו

התגלו סתיות בין עדי התביעה לעדי ההגנה בנושאים השונים בחלוקת.

הוא לאನועד לאפשר ל辩护ה לנוטות ולהזק עדות שכבר הובאה, שאם לא

תאמר כן הרי שככל פעם שההגנה מביאה ראייה הסותרת ראיות שהובאו

על ידי התביעה, כמו ל辩护ה זכות להביא ראיות הזמן, ועל כן דא

נאמר "אם כן, אין לדבר סוף".

- וعود

"סעיף 165 לחוק סדר הדין הפלילי מיועד לאזן בין האינטרסים הנוגדים:

מצד אחד, ההליכים המשפטיים ומצד שני, עשיית הצדק כאשר לפני בית המשפט יונחו כל הנזונים הרלבנטיים, מבלתי הצד יכול להפתיע את משנהו באופן בלתי ראוי. ואכן, בנושא זה מורה הפסיקה, כי מצד אחד יש להקפיד שראיותו של כל צד תובנה במסגרת מסכת הבאת ראיותיו ו"אין להסכים שההיליך הפלילי יהפוך לנדנדה אין סופית של עדויות הזמה הדדיות".

מצד שני, אין לקבל מצב שבו טענה המועלית בשלב פרשת ההגנה "תהיה מוכרעת על יסוד טענותיו של צד אחד בלבד ... רק בשל כך שהסגורוריה גיבשה את קזו הטיעון שלו בשלב כה מאוחר, עד שהיא בכך כדי למנוע היערכות מראש כלפי עליידי הצד الآخر".

(ר' ע"פ 842/85 הרני נ' מדינת ישראל, פ"ד מב(4) 245, 259-260).

"**שיקול נוסף שיישקל בהקשר הדברים, עניינו יכולת לצפות מראש את ראיות ההגנה.** אכן, ברוי כי לא קיימת הצדקה לאפשר הבאת ראיות הזמה כשלא הייתה כל מניעה מצד התביעה להביא את ראיותיה במועד. ואולם בין אפשרות אחרונה זו לבין מצב שבו הובאה ראייה מפתיעה שלא היה כל יסוד להניח כי טובא, קיים מרחב. השאלה מה בגדר אותו מרחב ייחסב לראייה שהתווע לא יכול היה לצפות מראש, עד כי יש בה כדי להצדיק מתן היתר להבאת ראיות נוספות מטעמו, היא שאלה פרשנית ... לטעמי, גם אם הנושא הכללי שבגדרו מובאות ראיות ההגנה ניתן לצפייה, אין לקבוע באופן קטגוריאי כי לא ניתן להביא ראיות לסתורן. תחת זאת, יש לבקר מבחן נסיבתי הבחן, בין היתר אם מידת הפרטנות שבידיעתו של התווע אכן אפשרה לו להתמודד מראש עם טענות ההגנה באופן אפקטיבי;... גישה זו מעניקה משקל ראוי לשאיפה להגיע לחקר האמת".

(ר' ע"פ 8653/10 פלונית נ' מדינת ישראל, סע' 62 (28.07.2011)

ב. בתשובהו של הנאשם לכטב האישום מיום 21.4.11, הודה הנאשם בכך שכרת בטעות

5-4 עצי ברוש בגרים, ולא העלה כל טענה אחרת שניתן היה להבין ממנה כי העצים שהוא מודה בכריתתם אינם אלה עליהם מכונת המאשינה בכתב האישום. ב"כ הנאשם הוסיף וטען בשם כי "ההוראות לא ירדו בצורה ברורו לשטח" וכי "היה מקום לטעות".

ג. גם בחקירהתו ע"י פקוד העורות מיום 14.6.19 (**ת/2**) שנערכה שבועיים לאחר ביצוע עבודות הכריתה, טען הנאשם כי שرك בדיעד הסתר לו כי כרת 4-5 עצים שהיו **"מחוץ לתחום העבודה"** וטען כי עשה כן **"כתוכאהמאי הבנה"**. לשאלת מדוע כרת את העצים שהיו מחוץ לתחום, השיב: "אני חשבתי **שבגלל שהעצים מסוכנים עדיף להורד אותם, אני לא אחראי לכל הכריתות במקום**. אני כרתי **5 עצים והוא במקום עוד גדים ישנים של עצים שנכרתו בעבר... אני מאד מצטער, כל האروع אינו בכונה וכתוכאהמאי הבנה".**

ד. במצב דברים זה, משהנายนם ובא כוחו יכולם היל לפנות אל המאשינה מבاعد ולבקש ממנו לבחון את הציומים הצבעוניים שהוגשו עוד לפני שתשובהו לכטב האישום ניתנה, אך הם ככל הנראה לא עשו כן, וגם לאחר שנטלו בחשבון שיקולי את האפשרות כי רק בהמשך שימוש הריאות הבין הנאשם כי תשובהו - הן בשלב החקירה והן בمعנה לכטב האישום, לא הייתה נכונה, לא אוכל שלא להעתר לבקשת המאשינה. זאת מכיוון להתרשםו ולמייטם הבנתי, עדות המומחה מטעם הגנה וטענת ההגנה החדששה שהועלתה במסגרתה, אכן היוותה הפתעה גמורה עבורה.

ה. משכך ומחר שאני סבורה כי לא יהיה בכך כדי **לפגוע בהגנת הנאשם ו/או בזכותו, אלא רק לסייע בהגעה ל查明 האמת, החלטתי להעתר לבקשתה.**

13. המאשינה תגיש לתיק בית המשפט ותעביר לעיון ב"כ הנאשם את חוות דעת המומחה מטעמה, עד ליום 31.7.22

המצוירות תמציא ההחלטה לצדים

ת.פ. 31.7.22

ניתנה היום, כ"ז סיון תשפ"ב, 25 يونيو 2022, בהעדר הצדדים.

